

16.09.2016

У жовтні цього року Україна стане асоційованим членом Європейської організації ядерних досліджень, – Лілія Гриневич під час візиту в CERN

У жовтні цього року – після сплати офіційного членського внеску, Україна стане асоційованим членом Європейської організації ядерних досліджень CERN. Про це повідомила міністр освіти і науки України Л. Гриневич під час свого візиту в CERN (15–16 вересня 2016 р.) ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Під час візиту міністр зустрілася із Шарлоттою Л. Варакауле, директором з міжнародних зв'язків CERN, та Крістофом Шафером, радником генерального директора CERN. Разом вони уточнили остаточні процедурні механізми щодо набуття Україною асоційованого членства.

«Зараз, знову ж таки, з огляду на величезний науковий потенціал нашої держави, Україні було запропоновано унікальну форму співпраці. З одного боку, Україна стає асоційованим членом CERN, що дає змогу платити значно менші внески ніж державам-членам. З іншого боку, Україна матиме змогу брати участь у всіх формах наукового співробітництва, які можливі для повноправних членів організації», – зазначила Л. Гриневич.

Набувши статусу асоційованого члена, Україна зможе долучитись до створення нових матеріалів, розробки та впровадження нових обчислювальних та інформаційних технологій, розвитку грид-мереж, направляти молодих учених на стажування та продовжувати співпрацю в рамках робіт за дослідницькими проектами CERN.

Відкриття таких перспектив створить сприятливіші умови для талановитої молоді, що має зменшити відплив кадрів за кордон. Після повернення на батьківщину вчені, які побували в CERN, приносять із собою знання та вміння, що в Україні наразі неможливо набути.

Науково-дослідні установи та підприємства України також отримають переваги від асоційованого членства. Так, вони зможуть брати участь у тендерах CERN та отримувати замовлення на виготовлення високотехнологічного обладнання. Це дасть змогу українським промисловцям конкурувати на одному рівні зі своїми закордонними колегами за контракти із CERN і відкривати нові можливості для промислового співробітництва у сферах сучасних технологій.

Нині в CERN працюють 103 українські вчені. Зокрема, Україна брала активну участь у створенні детекторного приладдя – виготовлення стріпового та дрейфового шарів внутрішньої трекової системи детектора ALICE (за

участю ІТФ ім. М. М. Боголюбова), виготовлення сцинтиляторів для детекторів CMS (Compact Muon Solenoid – [https://uk.wikipedia.org/wiki/CMS_\(детектор\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/CMS_(детектор))), ALICE (A Large Ion Collider Experiment – [https://uk.wikipedia.org/wiki/ALICE_\(детектор\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/ALICE_(детектор))), LHCb (Large Hadron Collider beauty – <https://uk.wikipedia.org/wiki/LHCb>) (Інститут сцинтиляційних матеріалів), виготовлення елементів калориметричного модуля детектора CMS (ІНЦ ХФТІ, Інститут сцинтиляційних матеріалів), установка для моніторингу якості пучка в експерименті LHCb (ІЯД).

Довідково: CERN (ЦЕРН, від фр. Conseil Européen pour la Recherche Nucléaire, Європейська організація ядерних досліджень) – провідна міжнародна наукова організація, найбільша у світі лабораторія фізики високих енергій. Розташована на кордоні між Францією і Швейцарією. Угоду про створення CERN було підписано в Парижі 29 червня 1953 р. представниками 12 європейських країн. Нині кількість країн-членів зросла до 21.

3 жовтня 2013 р. Україна підписала Угоду про асоційоване членство в ЦЕРН. Угода вже ратифікована, але процес нотифікації ще не відбувся.

Співпраця наукових установ України з ЦЕРН має тривалу історію. Її початок сягає 90-х років, коли інститути НАН України (Харківський фізико-технічний інститут (ІНЦ ХФТІ), Інститут теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова (ІТФ ім. М. М. Боголюбова), НТК «Інститут монокристалів», Інститут прикладної фізики (ІПФ), Інститут ядерних досліджень (ІЯД)) почали налагоджувати наукові зв'язки з цим авторитетним міжнародним центром у галузі фізики високих енергій.

На сьогодні співробітництво з ЦЕРН здійснюється на підставі Меморандуму про Взаєморозуміння між Міністерством науки та технологій України і ЦЕРН від 16 жовтня 1997 р. та Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти та науки України і ЦЕРН від 21 серпня 2000 р. Останній меморандум стосується тільки колаборації ALICE.